

Bölüm 30

Kişisel Bir Özet

Belki bir şarkı, belki bir vaaz olabilir!

Robert Burns

Bilimsel kitap ve dergilerle 30 yılı aşan bir süredir yakından ilişki içindeyim. Bu deneyim, içime bu konuda birkaç bilgelik tohumu yerleştirmiş olabilir. Mutlaka, bazıları oldukça kuvvetli olan önyargılar da vermiştir. Benim içime yerleşmiş olan her ne ise, hepsi şimdi size arıtılıp damla damla sunulacaktır. Bu felsefî çalışmanın “şarkı” mı, “vaaz” mı, özet ya da bunlardan hiçbiri mi olduğunu belirlemeyi size, yani okurlara bırakıyorum.

Seneler boyunca, çeşitli bilimsel laboratuvarları pek çok kez ziyaret etme fırsatı buldum. Hemen daima, laboratuvarların kendilerinden veya içerdikleri araç ve donanımın kalitesinden etkilendim, bazen şaşkınlığa uğradım. Görünüşe göre bu laboratuvarlarda, insan en yeni ve en iyi (ve en pahalı) donanım ve malzemelerin kullanıldığına inanabilirdi.

Aynı dönemlerde, aynı laboratuvarların binlerce ürününü gördüm. Ürünlerin (bilimsel makaleler) bazıları, üretimlerine giden masraf ve kaliteyi gerçekten yansıtıyordu. Fakat çoğu öyle değildi.

Burada kaliteyi ve emeği yansıtmayan çoğunluk hakkında konuşmak istiyorum. Kendime birçok defalar sorduğum gibi, size de soruyorum. Niçin, pek çok bilim adamı, laboratuvarında çok parlak işler yapabilecek yetenekleri varken, birinci sınıf düzeyindeki bir kompozisyon dersinde bile başarısız not alacak yazılar yazarlar? Size soruyorum, niçin bazı bilim adamları \$40.000’a mâlolsa bile en yeni “*ultra centrifuge*” cihazını ister ve bu cihazla elde edilen sonuçları veren uygun bir grafik çizdirmek için bir grafikçiye \$20 ödemeyi reddederler? Bunların benzeri, daha bir düzine soru aklıma geliyor. Maalesef ben cevapları bilmiyorum ve başkalarının bildiğinden de kuşku duyuyorum.

Belki hiç cevabı yoktur. Eğer yoksa, bu bana biraz felsefe yapma özgürlüğü verir (Kitapta bu sayfalara geldiyse, daha birkaç paragraf için kahramanca devam edebilirsiniz).

Eğer bilgiyi yaşadığımız ev olarak düşünürsek, bilimsel bilgi, evi nasıl inşa edeceğimizi bize anlatacaktır. Fakat evi güzel yapabilmek için artistik bilgiye, evdeki hayatı anlayabilme ve takdir edebilmek için ise insanî bilgiye ihtiyacımız vardır.

Eğer bilimsel makaleyi, bilimsel araştırmanın en yüksek noktası olarak düşünürsek, ki öyledir; çaba gösterdiğiniz takdirde onu, daha güzel ve daha anlaşılır yapabilirsiniz. Bunu, bilimsel bilgilerinizi biraz sanat biraz da insanî bilimlerle zenginleştirerek gerçekleştirebilirsiniz. İyi yazılmış bir bilimsel makale, evet, iyi yetişmiş bir bilim adamının ürünüdür. Gerçekten iyi bir makale yazabilen bilim adamı, aynı zamanda da kültürlü bir insandır.

Fen bilimleri öğrencileri, sadece fen bilimleri çalışmalarıyla yetinmemelidir. Fen bilimleri, eğer başka bilgilerle birlikte işlenirse daha anlamlı olacaktır.

Özellikle öğrenciler nasıl yazı yazılacağını öğrenmelidir. Çünkü bilim, yazılı ifade gerektirir. Derin bilgiye fen bilimlerinde değer verilir. Fakat maalesef bu, çoğunlukla uzun cümleler, kelimeler veya nadir ifadeler ve karmaşayla eşit gibi görülmektedir. Yazmayı öğrenmek için okumalısınız. İyi yazmayı öğrenmek için, iyi yazılmış eserleri okumanız gerekir. Evet kendi meslekî dergilerinizi okuyun, fakat ayrıca gerçek edebiyat da okuyun.

Şimdi pek çok üniversite bilimsel yazım için dersler koyuyor. Bunu yapmayanlar kendilerinden utanmalıdırlar.

Benim bu kitapta söylediğim şudur: Bilimsel araştırma, sonuçları yayımlanmadıkça tamamlanmış olmaz. Bu nedenle bilimsel makale, araştırma sürecinin temel bir kısmıdır. Bu nedenle anlaşılabilir bir makale, araştırmanın kendisi kadar önemlidir. Makaledeki kelimeler laboratuvaradaki malzemeler kadar dikkatle tartılmalıdır. Bu nedenle, bilim adamı kelimeleri nasıl kullanacağını bilmelidir. Bilim adamının eğitimi, yayın yapma yeteneği elde edilene kadar tamamlanmış değildir.

AMİN KÖŞESİ

Bugüne kadar yaşlanmayı özellikle dert etmedim. Örneğin, doktorlarımın giderek genç olmalarını farketmemeye karşın, bu gençlerle başedebileceğimi varsaydım. Fakat son zamanlarda, “Amniocentesis - Bir Ebeveyn Seçimi” üzerine bir video kaseti reklâmı gördüm. Kaset, “in conjunction with a team of prenatal experts= doğum öncesi (!) uzmanların işbirliği ile” hazırlanmıştı. Otuz yılı aşkın bir süredir, çaresizce, herhangi bir konuda uzman olmak için çaba veren ben, şimdi bazı kişilerin bu konuma doğmadan önce geldiklerini görüyorum. Bu haksızlık!